

BALATON
FEJLESZTÉSI TANÁCS

A Balaton Régió Közbiztonsági Együttműködési Programja

Előzmények

A Balaton Régió közbiztonság-fejlesztési tevékenységének integrált, a költségvetési szervek közvetlen költségvetési forrásain kívüli fejlesztési lehetőségeinek tervezett és harmonizált megoldásainak szükségszerűsége már 1995-ben is felmerült a Miniszterelnöki Hivatal balatoni kormánybiztosa és a rendőrség ez irányú tárgyalásain. A program kidolgozására, az igények és feladatok elemzésére a kormánybiztos a szakpolitikai koordinációra meghatalmazottat nevezett ki, aki elvégezte a számára kitűzött feladatot, azonban a megvalósításra jelentős mértékű forrást a kormányzat abban a ciklusban fordítani nem tudott. A fejlesztési programmal kapcsolatos egyeztetések során már felmerült, hogy a rendőrségen kívül a többi – közbiztonságban érintett – szervezettel való integrált fejlesztés lehet a jövő útja.

Az 1998-as választásokat követően a Somogy Megyei Közgyűlés alelnökének ösztönzésére és a BFT elnökének hatékony támogatásával az új közigazgatási struktúrában a megyei közgyűlési elnökök által létrehozott testületi formációban – a Közbiztonsági Tanácsadó Testület (KTT) keretében – készült el, majd került megvalósításra a régió „Középtávú Közbiztonsági Fejlesztési Programja”.

A 2002.-ben, majd 2006.-ban megválasztott megyei közgyűlési elnökök fenntartották a Testületet és változó koordináció és súlyozás mellett továbbra is a BFT-vel együtt foglalmazták meg, illetve fogadták el a Közbiztonsági Tanácsadó Testület programjait, kiemelt feladatait. Ebben az időszakban alkotta meg a KTT a „REKTOR” Regionális Közbiztonsági Támogatási Rendszert, illetve a „Legyen a Balaton Európa legbiztonságosabb tava” szlogennel hirdetett Komplex Vízbiztonsági Programot. (A három program keretében együttesen mintegy 850 millió forint forrást biztosítottak a régió közbiztonsági fejlesztésének.) A KTT létrehozta a „Balaton Régió Közbiztonságáért” díjat és számtalan szervezési-, jogszabály-alkotási-, koordinációs és érdekegyeztető feladatban vett részt.

A korábbi Közbiztonsági Tanácsadó Testület hatékonysága a jelenlegi közigazgatási struktúrában, az állami-, önkormányzati- és civil feladat megosztási elképzelések mentén nem biztosítható. Ugyanakkor a 13 esztendő alatt felhalmozódott tapasztalatok, az elkezdett fejlesztési programok beruházásainak további – korábbiaknál hatékonyabb és célorientáltabb - hasznosítása az idegenforgalmi minőség-paraméterek szempontjából szükségszerű. A feladathalmaz továbbra is fennáll, a közbiztonsági szempontú érdekeltségek talán a korábbiaknál is erősebbek – de sok tekintetben látensek.

Társadalmi, politikai háttér

A Balaton Régió helye, szerepe a nemzetgazdaság értéktermelő folyamataiban, a hazai és nemzetközi idegenforgalom palettáján jelentős mértékben változott az elmúlt években. Ennek voltak pozitív és negatív jelenségei, hatásai. A *Nemzeti Együttműködés Programja* alapvetően újraértelmezte több olyan társadalmi igény realizálásának jövőképét, amely kihatással van, vagy

BALATON
FEJLESZTÉSI TANÁCS

lehet a tágan értelmezett közbiztonságra, vagy amelyet direkt módon befolyásol a közbiztonság helyzetének, színvonalának változása. A *Nemzeti Együttműködés Rendszere* újra érdekeltté teszi a nemzet minden tagját az együttműködésben, a közösségek építésében és a közjó megteremtésében. Ez az a paradigma, amelyre felépül a régiós, idegenforgalom-centrikus, közbiztonság-fejlesztési munkaprogramunk. A *NEP* III.1.1. fejezete kimondottan deklarálja a túrizmus kiemelt szerepét a magyar gazdaságban, a munkahely teremtésében. A rend megteremtésével foglalkozó 2. fejezetben több ponton is deklaráltak a magunkra értelmezhető feladatok úgy az erős és minden településen jelenlévő rendőri munka segítségével, mint a mindenkit megillető védelem jogának biztosításában, vagy az áldozatvédelem feladathalmazában. Ugyancsak a tágan értelmezett közbiztonság kategóriájába sorolható a 31. pontban összefoglalt sürgősségi ellátás fejlesztésének követelménye.

Más irányból közelítve az *Európa Tanács Helyi és Regionális Kormányzatok Kongresszusa* több szekciójában tárgyalta az államhatalmi szervek, önkormányzatok, civil kezdeményezések szinergiáinak lehetséges területeit, ajánlásokat fogalmazva meg az EU tagállamai számára. Az ET/HRKK 216/2007. ajánlásának 6. pontja szinte minden elemében vonatkoztatható a Balaton Régióra. Az a.) pont szerinti szervezeti együttműködést tartalmazó ajánlás már jelenleg is működik. Az e) pont szinte a korábban működő KTT tevékenységét írja le bővebb jogkörrel. A d/f/g/h) pontok szerint a BM és az önkormányzatok közös hatáskörében működhetne egy fejlesztés-centrikus bizottság regionális és térségi formációk létrehozásával. A kongresszusi beszámoló CG.(14)-8 pontja szerinti konklúzió a Készenléti Szervezetek koordinációs együttműködésének ösztönzését tartalmazza.

Az alapelvek

A 2010. évi parlamenti, majd önkormányzati választásokat követő szakmai tárgyú egyeztetéseink, régiós- és szakpolitikusokkal, a helyi közélet szereplőivel és a közbiztonság területén érdekelt szervezetek vezetőivel történt egyeztetések során megfogalmazódott az eddigi – alapvetően szakirányú feladatelemzésen alapuló fejlesztés-centrikus – programok mellett egy új felfogású integrált együttműködés megteremtésének szükségessége. Ennek főbb elvei, illetve gondolatai a következők:

A hatalomgyakorlás közjogi deklarációjától és tartalmától elkülönülő, de attól nem független, azt kiegészítő, velük szimbiózisban működő szegmensei, illetve részben a közbiztonság nem-állami feladatai a következők:

- az állampolgári veszélyhelyzeti felkészítés és bűnmegelőzés,
- a számon-kérhető személyi és szervezeti felelősségvállalás deklarációi,
- az eszközök és erőforrások hatékony alkalmazása,
- a civil együttműködés és feladatvállalás ösztönzése,
- az állami-, önkormányzati- és civil (önkéntes) szervezetek közötti koordináció,
- az áldozatvédelem, jogsegély szolgáltatás működtetése.

Mindezek a tágan értelmezett közbiztonság olyan speciális megnyilvánulási területei, illetve összetevői, amelyek megfelelő rendező elvek mellett jelentős fejlesztési források nélkül, illetve költség-hatékony működtetéssel - nagy társadalmi támogatottság mellett - képesek a térségi közbiztonsági paramétereket javítani, a lakosság és az ide látogatók biztonságérzetét fokozni.

Egy ilyen tartalmú program alapjainak megteremtésére akkor van esély, ha ezt

- a helyi deliktumok és polgári elvárások elemzése előzi meg,
- jelentős társadalmi támogatottság övezi,
- időtálló erkölcsi-, morális értékek mentén fogalmazódik meg,
- deklarált állami, önkormányzati szerepvállalás kíséri,
- politikai akarat támogatja,
- a szükséges működtetési forrás rendelkezésre áll, vagy megteremthető.

A Program lebonyolítása

A Balaton Fejlesztési Tanács a 2011. február 18.-i határozatában elfogadta a Program előkészítésére, lebonyolítására vonatkozó javaslatot. Az előkészítő munka keretében a régiós idegenforgalmi, valamint településszociológiai és településüzemeltetési jellemzők és igények alapján - a BKÜ polgármestereinek véleményei összegzésével – kell megalapozni a további munkát. A véleményeket a következő kérdések köré szükséges gyűjteni:

- Állapot, helyzet
- Célok, szándékok
- Lehetőségek, vállalások
- Partnerségi elvárások, igények

A Program *cselekvési tervét* az önkormányzatok, a készenléti szervezetek és az érintett civil szervezetek véleményeinek összegzésével, szintetizálásával kell kialakítani, majd széleskörű konszenzus megteremtésével elfogadtatni. A szakmai és területi alapon biztosított együttműködési készségek támpontot adnak a későbbiekben a megcélzott fejlesztési források és additív pénzügyi, támogatási lehetőségek célszerű, arányos és hatékony felhasználására,allokálásra is.

A cselekvési tervben foglaltak figyelembe vételével az együttműködésen, partnerségen alapuló fejlődés érdekében a területi és szervezeti szinergiák kihasználásával kell a későbbiekben a szakirányú fejlesztéseket előkészíteni, koordinálni az egyéb régiós fejlesztési elképzelések, tervek, pályázatok közbiztonsági hatásmechanizmusait, következményeit számba venni.

Önálló részfeladat a veszélyhelyzeti jellemzők számba vétele, a balatoni „havária terv” korszerűsítése.

A Program részeként tervezzük a régiót átfogó „Készenléti Szervezetek Koordinációs Központja” tartalmi és szervezeti feltételeinek kialakítását, működtetésének biztosítását.

A Program a következő szakterületeket érinti:

- Közrendvédelem és bűnmegelőzés, áldozatvédelem
- Település rendészet
- Mentés- elsősegély ellátás
- Lakossági tájékoztató-, viharjelző-meteorológiai előrejelzés, közérdekű infokommunikációs rendszerek

BALATON
FEJLESZTÉSI TANÁCS

- Tűz- és katasztrófavédelem
- Környezet- és vízvédelem,
- Vízi- közúti- és légi közlekedés biztonsága

A Program végrehajtása során a közbiztonsági tanácsos feladatköre, hogy:

- biztosítsa a közbiztonsági szempontok érvényesülését a régiós fejlesztési és támogatási politikában, intézkedési tervekben;
- elemezze az együttműködést igénylő szegmenseket, feltárja a fejlesztésre váró feladatokat, számba vegye a rendelkezésre álló és forrásként megnevezhető pénzügyi- finanszírozási lehetőségeket, és meghatározza a prioritásokat;
- tegyen javaslatokat a szükséges intézkedésekre, készítse előterjesztéseket, irányítsa a pályázati dokumentációk elkészítését;
- dolgozzon ki tervet a rendelkezésre álló források allokációjára, működjön közre a források célszerű felhasználása és annak ellenőrzése érdekében;
- közbiztonsági kérdésekben segítse a regionális és helyi szervezetek (pl: Balaton Fejlesztési Tanács, Balatoni Szövetség, Regionális Idegenforgalmi Bizottság, Kormány Hivatalok, Polgármesteri Hivatalok stb.) munkáját;
- végezzen harmonizációt a hivatásos-, valamint a civil- és önkéntes szervezetek hatékony együttműködése érdekében;
- képviselje a BFT-t a különböző szakirányú fórumokon, egyeztetéseken és bizottságokban;
- tegyen javaslatokat a közbiztonság terén eredményesen dolgozó, kimagasló teljesítményt nyújtó személyek elismerése, elismertetése érdekében.

A szükséges adminisztrációs feladatokat a BFT munkaszervezete látja el.